

Kázeň — předpoklad vysoké kvality a efektivnosti přípravy vojsk

Dokumenty XV. sjezdu KSČ a Rozkaz ministra národní obrany ČSSR pro přípravu vojsk ČSLA ve výcvikovém roce 1976—1977 zdůrazňují požadavek nepřetržité vysoké bojové pohotovosti v celém komplexu jako nejdůležitější činitel vojenské připravenosti naší armády a celkové obranyschopnosti našeho socialistického státu. Neustálá pohotovost armády je jednou z nezbytných podmínek, které zabezpečují úspěšné budování socialistické vlasti.

Důležitou podmínkou vysoké bojové pohotovosti a připravenosti mezi jiným je neustálé upevňování organizovanosti, pořádku a vojenské kázně u všech jednotek a útvarů.

Abychom mohli správně vyhodnotit vztah mezi bojovou pohotovostí a kázní, je správné říci, jak tuto otázku vyzvedával a jak na ni poukazoval V. I. Lenin, který považoval vojenskou kázeň za jeden z nejdůležitějších základů výstavby a přípravy armády. V době nejtěžší pro Rudou armádu, V. I. Lenin neustále obracel pozornost na význam kázně u vojsk, trval na plnění zákonů, řádů, rozkazů a nařízení velitelů.

„Systematická, neustálá a všestranná příprava k obraně země, sebekázeň všude a vždy, využití všech prostředků k zvýšení kázně ve všech oblastech života... — je úkolem dne, je přípravou revoluční války ve skutečnosti a nejen slovy“, — psal Lenin v souvislosti s obranou mladého socialistického státu dělníků a rolníků. Spojoval úroveň kázně s bojeschopností Rudé armády a s obranou celé sovětské země.

Z toho pro budování socialistické armády vyplývá trvalá, budováním a bojovými zkušenostmi Sovětské armády ověřená skutečnost, že ukázněnost vojáků je jedním z hlavních článků, který řeší otázky bojeschopnosti vojsk.

Při hodnocení vztahu bojové pohotovosti a pevné kázně je zapotřebí vzít vždy v úvahu mezinárodní situaci, která zejména pro nás znamená neustálé zvyšování politické bdělosti vojáků. Pro bojovou pohotovost vojsk, organizo-

vanost a vojenský pořádek byla by velmi nebezpečná politická bezstarostnost, kterou se snaží do naší společnosti a armády zanášet naši třídní nepřátelé.

Proto pevná kázeň vyžaduje všestranné upevňování třídního uvědomění vojáků, zdokonalování jejich schopností hodnotit mezinárodní politiku a události z hlediska výstavby socialistického státu a zájmů socialistického společenství a učit vojáky vést aktivní ideologický boj s cizími a socialismu nepřátelskými názory. Přitom vychovávat vojáky v lásce k socialistické vlasti a nenávisti k třídnímu nepříteli.

Jestliže ukázněnost, jako stálý rys armády, byla mimořádně důležitá ve všech minulých válkách, tak v soudobé válce její význam mnohonásobně vzrůstá. Tato je odrazem osobní odpovědnosti vojáka za obranu socialistické vlasti.

V soudobých podmínkách, kdy naše armáda je vybavena moderní bojovou technikou, a podmínky pro vedení bojové činnosti jsou složité, kdy stavíme na první místo vysokou kvalitu v bojové přípravě vojsk, kdy využíváme i hledáme cesty k zefektivnění výcvikového procesu, neobyčejně vzrostl význam vojenské kázně pro dosažení vysoké bojové pohotovosti a bojeschopnosti vojsk. Tato je proto rozhodujícím činitelem při výchově a výcviku, neboť jedině tak můžeme plnit linii XV. sjezdu KSČ ve zvyšování efektivnosti, produktivity a kvality naší práce. Proto hovoříme-li o vysoké kázni vojáka, máme na mysli co nejdůslednější dodržování základních řádů, předpisů, plnění rozkazů a nařízení velitelů, přesnost při výkonu vojenské služby, svědomitý vztah ke všem úkolům, odpovědný přístup k výcviku, osvojení si bojového mistrovství a dovedné zvládnutí bojové techniky a výzbroje. Je to tedy široký okruh otázek, které tvoří pevnou — vysokou kázeň vojáka.

Ideovým základem ukázněného vojáka je jeho komunistický světový názor. Voják se stává ukázněným, jakmile získá pevné přesvědčení o nezbytnosti správného chování. Právě marxisticko-leninský světový názor usměrňuje všechny síly a schopnosti vojáků k uvědomělému upevňování vojenské kázně a ke kvalitnímu zvládnutí všech předmětů bojové a politické přípravy. Pomáhá jim pochopit úlohu organizovanosti a kázně v armádě, podporuje a upevňuje u nich vysoké morální bojové a morálně psychologické vlastnosti a vede je k tomu, aby přesně dodržovali stanovený vojenský režim života. Je-li takto voják připraven, jsou také vytvořeny příznivé podmínky pro rozvoj iniciativy a odpovědnosti vojáků, která vychází nejen z vnějšího vlivu, tj. ze strany nadřízeného velitele, ale i z vnitřního přesvědčení vojáka. Voják je tedy podněcován jednat určitým způsobem, upevňuje se jeho charakter, a přitom získává správné návyky ukázněného jednání a chování.

Ideově zocelený voják neporušuje pravidla vojenského života a naopak sám aktivně bojuje za upevnění kázně u jednotky. Potom takový voják jedná vždy a všude správně a nejen před zraky velitele. A to je právě důležité pro jednání a chování vojáka za bojové situace, kdy velmi často bude nucen jednat samostatně a iniciativně. Má-li voják vypěstovány vysoké morální bojové a morálně psychologické vlastnosti, je připraven správně jednat za každé i velmi složité bojové situace.

Vytváření těchto vlastností však ovlivňuje i celkový způsob vojenské služby, vojenského života, výchovy a organizace výcviku v jednotce.

Vzorné plnění základních řádů, přísný režim, správná organizace života u jednotky působí na vojáky a vedou je k přesnosti, pečlivosti a ukázněnosti.

Plnění řádů, vojenský pořádek, pevný denní řád vede vojáky k tomu, aby vždy a všude udělali všechno včas a přesně a snažili se dělat vše tak jako ostatní příslušníci jednotky. Voják si zvykne žít podle pevného denního řádu, pochopí, co je kázeň a upevňuje si takové vlastnosti jako obratnost, pečlivost, vytrvalost, pozornost, přesnost, smysl pro kolektiv apod. Při dnešních požadavcích v boji, kdy každá minuta rozhoduje o jeho výsledku je to zvlášť důležité.

Zvláštní význam pro upevňování kázně má vysoká organizovanost výcviku, promyšlené stanovení výcvikových úkolů, pevný a nenarušovaný plán bojové a politické přípravy, včasné a úplné materiální zabezpečení.

Je zapotřebí, aby si každý velitel, náčelník a politický pracovník uvědomoval význam vojenského pořádku a organizovanosti pro celkovou připravenost vojáků. K tomu je zapotřebí přesná a promyšlená organizace výcvikového dne, racionální využití výcvikových hodin ke zdokonalení znalostí, dovedností a návyků. Prozřavý velitel promýšlí vše do každé maličkosti, nikdy neimprovizuje. V takovém případě každý podřízený voják přesně ví co, kde a jak dělat a celý kolektiv je schopen vzorně splnit každý úkol. Doba určená pro výcvik se nepromarnuje, ale plně efektivně využívá.

Velitel musí mít také přehled o úrovni výcviku, znát co může od vojáků očekávat, jak se říká „nesmí nic ponechat náhodě“. Přitom je třeba dbát neustále na pořádek a ukázněné plnění úkolů, úkonů a cviků vojáky a nepřipouštět zlehčování podmínek.

Je velmi důležité soustavně vštěpovat vojákům, aby jednali vždy přesně a organizovaně, udržovali v pořádku zbraně, techniku, výcvikový materiál, dbali na výstroj a dodržovali stanovené normy jednání s nadřízenými a správně vystupovali na veřejnosti.

To vše má značný vliv na formování návyků jednat ukázněně, upevňuje morálně psychologické vlastnosti a připravuje vojáka k bojové činnosti.

Dnes více než kdy jindy spolu úzce souvisejí nejdůležitější složky bojové pohotovosti — moderní technika a zbraně, dokonale vycvičený specialista, pevná kázeň a organizovanost vojenského života.

Jakákoli neorganizovanost a zejména odporující si nařízení, nebo rušení dříve vydaných rozkazů velitele, má negativní vliv na morální stav vojáků. Nedosáhneme u nich přesvědčení, že každé nařízení jejich velitele je hluboce promyšlené a účelné, a že musí být splněno za každou cenu a včas.

Výchova ukázněného vojáka musí tedy prolínat celým výcvikovým procesem. To znamená nejen při pořadové přípravě, ale při každém zaměstnání nebo cvičení, v osobním volnu, v celém průběhu denního života u jednotky.

* * *

Několik slov o významu kázně pro polní výcvik vojáků.

Polní výcvik je základem bojové přípravy, je nedílnou podmínkou bojové pohotovosti. Velký význam pro kvalitu polního výcviku má taktická příprava, v prvé řadě taktická cvičení a taktická cvičení s bojovou střelbou. Přitom klademe důraz na výcvik malých jednotek, jako je prapor, rota, četa, družstvo a obsluha. Jejich vycvičenost, sladěnost a pohotovost k boji je přímo závislá na kvalitě přípravy a vedení taktických cvičení a zaměstnání.

Podíváme-li se blíže, tak vidíme, že proces utváření vysoce kvalitního polního výcviku vojsk má celou řadu charakteristických rysů. Některé z nich se přímo vztahují a kladou vysoké požadavky na bojovou kázeň vojáků.

Především je zapotřebí znát takový charakteristický rys při výcviku, jako je komplexnost taktické a střelecké přípravy za použití různých druhů zbraní a techniky v podmínkách, které se maximálně přibližují skutečnému boji. Přitom je nezbytná pevná a nepřetržitá součinnost jednotek a útvarů různých druhů vojsk, slaďuje se palba a manévry a zefektivňuje se velení vojsk.

Pro soudobá taktická cvičení je charakteristický velký rozmach, rychlý spád účinností, překvapení, manévrová činnost vojsk, plnění úkolů ve dne i v noci, v různých podmínkách a v těžkém terénu. Taktická situace se vyznačuje velkou dynamikou, častými změnami a vyžaduje od vojáků aktivní a rozhodnou bojovou činnost, smělost, odvahu, předvídavost i překonávat těžkosti. Tyto ukazatele jsou zejména charakteristické pro útočný boj, kde rozhodují překvapivé a rozhodné údery do boku a týlu nepřítel, skrytý a smělý manévry, násilný přechod vodních toků z chodu apod.

Součinnost velkého množství vojsk a moderní bojové techniky klade vysoké nároky na samostatnou a aktivní činnost velitelů. Velitelé jednotek musí mít široký taktický rozhled a jednat směle, iniciativně, přesně a samostatně.

Jednou z důležitých podmínek je ukázněné přísné dodržování a plnění taktických norem. Tyto normy vyplývají ze zkušeností, vědeckých poznatků a z potřeb soudobého boje. Jsou objektivním kritériem hodnocení jednotlivců, jednotek i útvarů. Proto také náročně vyžadované plnění těchto norem při zaměstnáních a cvičeních slouží ke zvyšování úrovně polní připravenosti vojsk.

Soudobé požadavky na přípravu, organizaci a vedení taktických cvičení staví do popředí úlohu pevného a nepřetržitého velení. Systém velení, dovednost velitele a jeho štábu se staly jedním z rozhodujících činitelů boje.

Můžeme říci, že pro proces neustálého zvyšování a zdokonalování polního výcviku vojsk je charakteristická vysoká intenzita a náročnost. Při taktických cvičeních vojska plní úkoly ve složité a náročné situaci a každý voják má vymezené funkční povinnosti, na jejichž kvalitním splnění závisí úspěch jednotky v boji. Vztahy uvnitř jednotky jsou velmi složité a každý příslušník družstva nebo osádky musí najít své místo v kolektivu a být připraven tak, aby kdykoli vzorně splnil svůj úkol a byl schopen zastoupit ostatní soudruhy. Vysoké nároky na jeho morální a bojové vlastnosti, tělesnou zdatnost, vzorné osobní chování i bojovou činnost zákonitě kladou specifické požadavky na kázeň vojska. Ukázněnost se stává jedním z rozhodujících a nezbytných činitelů.

Tyto požadavky vyplývají za prvé z funkčních povinností vojáka k technice, a to jak při jejím správném využití v boji, tak při jejím ošetřování a údržbě. Technická ukázněnost vojáků při taktických cvičeních neobyčejně vzrůstá a je nezbytná. Proto klademe tak velký důraz na dodržování ustanovení předpisů, řízení bojových vozidel v těžkém terénu a přesné plnění palebných úkolů za pohybu. Jakékoli porušení ustanovení předpisů, povrchní znalost techniky nebo nedokonalý návyk mají za následek nesplnění bojového úkolu a v boji ohrožení života vojáků a vyřazení bojové techniky nebo zbraně.

Za druhé, požadavek vysoké kázně vojáka pramení z jeho konkrétní funkce a úlohy, kterou plní při taktickém cvičení. Povinnosti každého vojáka jsou přesně časově i prostorově stanoveny v souladu s taktickým zámyslem a rozhodnutím velitele. Tyto povinnosti mají dočasný nebo trvalý charakter a určují chování a činnost nejen každého člena osádky nebo družstva,

ale i celých vojenských kolektivů. Např. úspěch zteče závisí na přesné a vzájemně sladěné činnosti pěchoty a tanků, dělostřelectva a letectva, ženijních a dalších speciálních jednotek.

V souladu s tím realizace zámyslu cvičení a rozhodnutí velitele předpokládá hluboké znalosti a přesné plnění řádů, předpisů, rozkazů a nařízení velitelů všemi vojáky. Taktická kázeň tak organicky zahrnuje pečlivé plnění funkčních povinností, vysokou organizovanost i tvůrčí přístup k plnění uložených úkolů. Přitom každý voják musí jednat iniciativně, směle, samostatně v zájmu splnění celkového úkolu jednotky.

Za třetí, specifické požadavky na kázeň vyplývají z celkové situace vytvářené při cvičení, z podmínek v průběhu výcviku vojsk, z vysokých nároků na kvalitní přípravu vojáků a jednotek. Jde zejména o uvědomělé formování morálně bojových a psychologických vlastností, výchovu k soudružské vzájemné pomoci a tvrdé sebekázní, o schopnost překonávat neočekávané těžkosti boje.

Pojem kázeň v soudobých podmínkách boje a výcviku vojsk se stal tedy daleko širší a hlubší. Zároveň s dodržováním celkového vojenského pořádku, který vyplývá z přísahy, základních řádů a předpisů, vzrostl i význam morálně politických a morálně bojových vlastností, jako je vysoké politické uvědomění, oddanost komunistické straně a lidu, vlastenecké a internacionální cítění, hrdinství, čest, odvaha, přesnost, sebeovládání, houževnatost při plnění povinností. Tyto činitele kázně tvoří kompaktní celek a velitelé a politické orgány je soustavným a nepřetržitým výchovným působením u vojáků upevňují. Můžeme říci, že právě při polním výcviku vojsk se tyto morálně politické a morálně bojové vlastnosti, které tvoří základ vojenské kázně, mohou projevit v koncentrované formě.

Výchova k ukázněnému chování vojáka na bojišti není automatická a předpokládá systematickou, cílevědomou a houževnatou organizátorskou a výchovnou práci velitelů, politických pracovníků, stranických a svazáckých organizací. Je přirozené, že tato práce, jako důležitá a nezbytná součást celého výchovného a výcvikového procesu, se vede nepřetržitě všemi prostředky ideové a morální výchovy v průběhu každodenního výcviku a služby v útvech. Tato skutečnost nevylučuje přijímat i zvláštní a promyšlená opatření při přípravě a vedení taktických cvičení a zaměstnání. Samotné podmínky polního výcviku vytvářejí příhodnou situaci k výchově ukázněných vojáků. Vyžaduje to však od všech nadřízených a politických pracovníků, aby dovedli správně těchto podmínek využívat k promyšlenému zvyšování úrovně vojenské kázně.

* * *

Vysoká úroveň vojenské kázně v jednotkách a útvech závisí na cílevědomé a konkrétní činnosti všech vychovatelů. Vedoucí úloha však náleží velitelům.

Každý velitel s nedílnou velitelskou pravomocí má velkou pravomoc, důvěru a na základě svých znalostí a vůle a s využitím politických pracovníků a stranických a svazáckých organizací stanoví obsah a formy výchovy a výcviku, rozpracovává a uplatňuje potřebná opatření k vysoké organizovanosti a pořádku v jednotce nebo útvaru. Celkový stav v jednotce, včetně úrovně kázně, závisí tedy na veliteli, na jeho politických a odborných kvalitách i organizátorských schopnostech.

Nesmíme zapomínat ani na velký význam osobního příkladu velitele, který aktivně působí na podřízené a vede i je k ukázněnému chování a jednání. Osobnímu příkladu přikládal velkou váhu V. I. Lenin, který řekl: „Chceme-li dělníky a rolníky účinně vést ke kázni, musíme začít sami od sebe“. Rovněž M. V. Frunze: „Na ukázněnost vojáků mají nejhorší vliv i drobné případy neukázněného jednání náčelníků“.

Čím je složitější bojová situace, těžší bojový úkol nebo úloha a zvýšené požadavky na vojáky nebo celé jednotky, tím je důležitější, aby řízení a velení bylo pevné, energické a nepřetržité. Přitom velký význam má však i chování a činy velitele, který je i vychovatelem, na kterého se dívají desítky očí, a od kterého podřízení očekávají v kteroukoli minutu, jediné správné a přesné rozhodnutí nebo čin. Každé jeho slovo nebo i pokyn sledují a hodnotí vojáci.

Velký sovětský pedagog A. S. Makarenko uváděl: „... vychovatel musí být takový, aby každý jeho pohyb a čin vychovával, musí vědět v dané chvíli co chce nebo nechce...“

Ríkáme-li, že při taktických cvičeních prokáže voják co se naučil, jaké má návyky, morální a osobní vlastnosti i fyzické síly, tak v daleko větší míře to platí pro velitele, který i v sebesložitější situaci musí velet a starat se o podřízené. V jeho rozhodování a celkové činnosti se odrážejí vojenské i životní zkušenosti, morální vlastnosti i pedagogické mistrovství.

V práci velitele při upevňování kázně má zvláštní místo náročnost.

Je třeba vidět, že při výkonu vojenské služby se nechají plně realizovat myšlenky, projednáváné na XV. sjezdu KSČ. Především v tom, že k mladému člověku je třeba být náročný, nelze mu idealizovat život, je nutné vést ho k tvůrčí činnosti a účtět k práci, učit ho překonávat těžkosti. Tam, kde se na mladého člověka nekladou požadavky, kde se mu dává vše, na co si vzpomene, tam se oslabují jeho morální a charakterové kvality, zejména smysl pro povinnost a odpovědnost.

Je zapotřebí si uvědomovat, že vysoká velitelská náročnost je rozhodující činitelem nejen v boji, ale i při výcviku. Tím, že velitel vyžaduje od podřízených přesné plnění ustanovení vojenských řádů a předpisů, rozkazů a nařízení, zároveň i formuje u podřízených vysoké morálně bojové vlastnosti a pohotovost být připraven k boji.

Požadavek na náročnost vyplývá z objektivních podmínek soudobého boje, který vyžaduje od vojáka ohromné vypětí všech morálních, myšlenkových, citových a fyzických sil. Tato musí být na takové úrovni, která odpovídá co nejvíce požadavkům boje.

V součinnosti s tím podpora rozhodných a náročných velitelů má v současné době velký význam. Praxe ukazuje, že tvůrcem vlastní autority je zejména sám velitel. Na něm závisí, bude-li mít autoritu, která znásobuje efektivnost jeho práv, nebo ztratí-li vážnost před kolektivem, která má za následek snížení organizovanosti pořádku u jednotky.

Náročný velitel najde vždy prostředky, aby realizoval své rozhodnutí. Realizace tohoto rozhodnutí však bude jen tehdy vysoce kvalitní, pokud se podřízení vezmou za splnění úkolů s přesvědčením a nejen na rozkaz. Vždyť v soudobých podmínkách boje neobyčejně vzrůstá význam iniciativy a tvořivosti každého vojáka, který velmi často plní úkol samostatně bez velitelské kontroly. Za takové situace autorita velitele je nezbytnou podmínkou a zárukou vysoké ukázněnosti podřízených.

Vysoká náročnost však nemá nic společného s hrubostí. Velitelé a podřízení v naší armádě jsou lidé stejného smýšlení a stejných zájmů. Skutečně náročným je jen ten velitel, který umí spojit vysokou náročnost a přísnost s taktem a zdvořilostí a ten, který nesnižuje čest a důstojnost vojáků. Je důležité mít na paměti, že zvýšení kázně docílené hrubostí a hrozbami přináší velmi křehký a pochybný úspěch. Náročnost je nerozlučně spjata s péčí o lidi. V podmínkách jednotek péče o podřízené se projevuje zejména v nepřetržitém zdokonalování jejich politických a morálně bojových kvalit, bojového mistrovství v poskytování neustálé pomoci, v osvojování vojenského umění, ale i v uspokojování vojáků všemi druhy náležitostí, v péči o jejich osobní problémy a potřeby.

Při upevňování kázně má prvořadý význam jednotný systém při koordinaci požadavků velitelů na vojáky, uspokojování potřeb vojáků a v péči o ně.

V první řadě se této jednoty může dosáhnout vlastním obsahem těchto požadavků zaměřovaných k cílevědomému a vysoce orientovanému dennímu životu vojáků a organizovanému výcvikovému procesu. Pokud by si např. každý velitel jednotky u útvaru vykládal denní řád po svém a tento nebyl přísně usměrněn v celém útvaru, tak takový „tvůrčí přístup“ by nevychoval ukázněné vojáky, ale měl by za následek neorganizovaný denní život i výchovný a výcvikový proces.

Jednota musí být i při uplatňování kázeňské praxe. Jeden velitel nenechá bez povšimnutí ani jeden případ porušení řádů, principiálně a spravedlivě řeší každý přestupek vojáků u jednotky. Druhý velitel je však náročný jen někdy a celou řadu případů porušení kázně přehlíží. Může se stát, že vojákům v prvním případě se bude zdát, že jejich velitel je příliš přísný, že u druhé jednotky je služba lehčí. Ale skutečnost je jiná; v druhém případě postup velitele později záporně ovlivní kázeň jednotky a kromě toho nízká náročnost neposlouží ani vojákům.

Náročnost se uplatňuje ve všech oblastech a při každé činnosti vojáků. Každý velitel plní své funkční povinnosti u jednotky; to ho však nezabavuje povinností, aby všichni důstojníci ponechávali bez povšimnutí přestupky vojáků a aktivně a jednotně působili na upevňování kázně všech vojáků. Je nesprávné sledovat a vyžadovat kázeň jen u své jednotky a přestupky nebo neukázněné vystupování a chování vojáků při výcviku nebo na veřejnosti přehlížet.

Míra náročnosti musí být také ke všem vojákům stejná. Zatím se v praxi setkáváme s takovými případy, že někteří důstojníci a poddůstojníci důsledně kontrolují a uplatňují náročnost na nováčky nebo vojáky 1. ročníku, ale k vojákům 2. ročníku jsou shovívaví a přehlíží jejich neukázněnost nebo dokonce slevují ve svých požadavcích při výcviku při taktických cvičeních apod. Třeba mít na paměti, že zkušený voják 2. ročníku lehčeji může plnit povinnosti, měl by již mít vojenský život, návyky a ukázněnost v krvi, a dokonce při neustálém zvyšování požadavků na takového vojáka dochází k dalšímu rozvoji jeho osobnosti. Pokud však vytváří velitel pro vojáka 2. ročníku zlehčené podmínky, nebo je k němu méně náročný, tak se vývoj jeho osobnosti zpokojuje nebo i zastaví. To tedy znamená, že když k vojákům 2. ročníku snížíme náročnost nebo tato ustrne na úrovni vojáků 1. ročníku, tak zákonitě dojde k snížení kázně a tito se stanou zdrojem nízké organizovanosti v jednotce při výcviku. Zároveň takový stav narušuje vztahy mezi těmito vo-

jáky, kteří jsou zdrojem hrubého narušení vzájemných vztahů a někdy i pramenem „šikanování“.

To v žádném případě však neznamena, že bychom měli ke všem vojákům uplatňovat stejnou míru náročnosti a stejnou kázeňskou praxi. Náročnost na vojáka by měla stoupat postupně, pak se tento vyvíjí, jak si osvojuje znalosti a získává vojenské návyky. To znamená, zejména u nováčků postupně zvyšovat nároky, hledat příčiny jejich přestupků, uplatňovat individuální přístup ke každému vojínovi a uváženě využívat kázeňské pravomoci. Jen takový přístup zabezpečuje správnou výchovu vojáka a formování jeho kvalit a návyků, které jsou nezbytné pro soudobý boj.

Je třeba si plně uvědomit a z toho vycházet, že základním předpokladem správného uplatňování kázeňské praxe je přesná znalost konkrétního stavu u podřízených. Při hodnocení úrovně vojenské kázně v posádkách i při výcviku v poli musíme přesně znát, kdo z vojáků je ukázněný a kdo ne. Kdo vyžaduje, aby mu byla věnována mimořádná pozornost. Jakékoli globální hodnocení je nesprávné a umožňuje neukázněným vojákům dopouštět se dalších kázeňských přestupků. Při diferencovaném a konkrétním hodnocení se neukáznění vojáci stanou středem výchovného působení velitelů i celých kolektivů, které přináší pozitivní výsledky.

* * *

Do naší armády přicházejí neustále noví velitelé, kteří nemají ani nemožnou mít dostatek zkušenosti z řízení jednotek a uplatňování kázeňské praxe. Proto musí být otázky kázně každodenně středem pozornosti velitelů, příslušníků štábů, politických orgánů, stranických a svazáckých organizací, kteří je v družném úsilí řeší.

Je třeba si přitom uvědomovat, že základním předpokladem vysoké kvality a efektivnosti přípravy vojsk je vysoce uvědomělý a ukázněný voják. Tento požadavek je nutné uplatňovat a vyžadovat od každého vojáka bez ohledu na funkční zařazení.

Při plnění tohoto důležitého úkolu je nutné v širokém měřítku využívat zvláštností naší socialistické armády, která se zásadně liší od kterékoliv kapitalistické armády. To je její třídní jednota a pevná stmelенost. Naši vojáci jsou lidé jedné ideologie, oddaní komunistické straně a věci dělnické třídy a mají jediný cíl — zabezpečit budování socialistické vlasti a její obranu. Proto správné, základním řádům odpovídající vzájemné vztahy, založené na politické vyspělosti a třídní jednotě, na vzájemné úctě a sebekázní i vysoká vojenská kázeň při plnění vojenských povinností musí být i nadále středem pozornosti a péče všech velitelů a politických pracovníků.